

«در غیبت و غربت احزاب»

... و حزب و رئیس‌جمهور یا نخست‌وزیر آن، به تناسب هریک از نظام‌های یادشده، هیئت‌وزیران را مشخص می‌کنند. اما در نظام‌های سیاسی دیگر، ازجمله کشور ما به‌باور نگارنده در هیچ‌یک از دو مدل پیش‌گفته تعریف و دسته‌بندی نمی‌شود. تا زمانی که احزاب به معنای واقعی و نه فصلی‌شکل نگیرند و انتخابات در پروسه رقابت جدی برنامه‌های احزاب سامان‌نگیرد، گریزی از این معضل نیست. به بیان استاد مصطفی‌ملکیان در کتاب‌تقدیر ما و تدبیر ما: «در باورهای ذهنی و باورهای عینی بالقوه قابل تحقیق، هیچ چاره‌ای جز رجوع به افکار عمومی نیست». چه کسی است که نداند این انتخابات مانند بیشتر انتخابات ادوار ریاست‌جمهوری، عرصه ارائه دو تفکر و نگرش در نحوه حکمرانی و مدیریت عالی‌جامعه و نظام برای احراز مسئولیت دومین مقام رسمی کشور بود. هریک از این دو تفکر و رویکرد، در حوزه‌های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، امنیتی و اقتصادی آرای متفاوت و بعضاً فاصله‌داری را عرضه کردند و مردم نیز آزادانه به یکی از این دو تفکر رای دادند. از منظر قانون اساسی هم موضوع صریح و شفاف است؛ به استاد اصل ششم قانون اساسی، اداره امور نظام با اتکا بر آرای عمومی است که به‌طور منحصراًز معبر و مجرای انتخابات عبور می‌کند. اکنون که بر اساس قانون اساسی و دموکراسی، افکار و آرای عمومی در ترازوی انتخابات وزن‌کنشی شده است، آیا اقتضای عدالت و علانیت نیست که شیوه و تفکری که مردم در انتخابات به آن رای داده‌اند در دولت، استانداری‌ها، فرمانداری‌ها و مدیریت‌های کل در مسئولیت‌های سنگین و حساس حاکم شوند؟ اکثریت ۲۴ میلیون، رئیس‌جمهوری را با مواضع، شعارها، برنامه‌ها و جهت‌گیری‌های متفاوت از رقبایش انتخاب کردند؛ پس اکنون نوبت منتخب آنهاست که همکارانی را برگزینند تا او را تمام و کمال در تحقق وعده‌های انتخاباتی و مطالبات اکثریت پیروز، مدد رسانند و این تقسیم‌بندی به‌هیچ‌وجه نسبتی با دوقطبی‌کردن جامعه که رهبری معظم انقلاب به درستی همگان را از آن پرهیز دادند، ندارد. از طرفی باید کاملاً توجه و اهتمام کافی به حقوق اقلیت داشت. دیگر آنکه وقتی ما از قانون اساسی سخن می‌گوییم، نباید حقوق دیگر قوا به‌ویژه قوه مقننه، در تشکیل کابینه مغفول بماند. باید به گونه‌ای عمل کرد تا بر اساس قاعده عقلانی و حقوقی، تناسب مسئولیت و اختیار شرایط برای استفاده از مشارکت قانونی هریک از اجزای سیاسی و اداری نظام تسهیل شود.

شرق: اختلاف نظر بین سازمان نظام مهندسی و وزارت راه‌وشهرسازی سر ماجرای عملکرد نظام مهندسی، از وقتی عباس آخوندی، وزیر راه‌وشهرسازی روی کار آمد، وجود داشت و گاهی نیز به‌گارد این دو بخش در مقابل هم ختم شد. ماجرای جنجالی انتخابات نظام مهندسی سال قبل یکی از این دعوها بود. دعوا میان مدافعان استقلال سازمان نظام مهندسی به‌عنوان یک متولی اجرا و مخالفان آن که مانند سال‌های گذشته تمایل به حضور نهادهای ناظری مانند شهرداری‌ها و شورای شهری‌ها در این انتخابات دارند. آن دعوا چنان بالا گرفت که مدافعان طیف دوم شکایت خود را از وزیر راه‌وشهرسازی به دیوان عدالت بردند. حالا هم آیین‌نامه کنترل ساختمان و حذف نظام مخالفان، مقابل هم قد علم کرده‌اند. مخالفان می‌گویند این اقدام، به نفع مهندسی کشور و مردم نیست و آخوندی زیر صورت جلسه زده است. با این حال حامد مظاهریان، معاون وزیر راه‌وشهرسازی در امور مسکن و ساختمان در گفت‌وگو با «شرق» از پشت پرده این مخالفت‌ها می‌گوید. به گفته او، اینکه این آیین‌نامه به حذف سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان استان‌ها از چرخه جدید می‌انجامد، گزاره‌ای کاملاً نادرست و مغلطه‌ای برای انحراف ذهن شنونده از اهداف پنهان در مخالفت است، چراکه برخی مخالفان، منافعتشان با تغییر شرایط موجود به خطر می‌افتد.

ماجرای آیین‌نامه کنترل ساختمان به کجا رسید؟ چرا وزارت راه‌وشهرسازی اصرار به اجرانی‌شدن آن دارد؟ آیین‌نامه کنترل ساختمان پس از حدود سه سال کار کارشناسی به وسیله کمیسیون امور زیربنایی دولت به تصویب رسید تا برای تأیید نهایی به هیئت وزیران برود. فرایند اداری فعلی ساخت‌وساز شهری که در دهه گذشته پایه‌ریزی شده، به تأیید قریب به اتفاق دست‌اندرکاران ساخت‌وساز دارای مشکلات متعددی است که عمدتاً منجر به تضییع حقوق مصرف‌کنندگان می‌شود. اشکالاتی مانند کیفیت پایین ساخت‌وساز، نبود نظارت تخصصی کافی در مدت ساخت، مخدوش‌بودن نظام مسئولیتی، نظارت‌های صوری و امضافروشی، وزارت راه‌وشهرسازی را بر آن داشت تا نسبت به اصلاح این فرایند اقدام کند. آنچه از نقد و آسیب‌شناسی وضعیت فعلی در کنار تجربیات جهانی حاصل شد، پیش‌نویس آیین‌نامه کنترل ساختمان را شکل داد. پیش‌نویس به دفعات به نظرخواهی عمومی گذاشته شد و ثمره این بازخوردها نهایتاً در شکل نهایی خود به‌عنوان مصوبه کمیسیون امور زیربنایی دولت اکنون برای تصویب نهایی در اختیار هیئت دولت قرار گرفته است.

مخالفان آیین‌نامه چه می‌گویند؟

قبل از هر چیز باید پذیرفت در مقابل هر تغییری، مقاومت امری طبیعی است، بالاخص در نظام کنترل ساختمان که ذی‌نفعان زیادی دارد و گردش مالی درخورتوجه در ساخت‌وساز خصوصی و حوزه شمول قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان چند برابر بودجه عمرانی کشور است. مخالفان آیین‌نامه را می‌توان در سه دسته کلی در نظر گرفت. دسته اول، کسانی که منافع آنها با تغییر شرایط موجود به خطر می‌افتد. دسته دوم، کسانی که بدون مطالعه کافی و تدقیق در موضوع اظهارنظر می‌کنند. دسته سوم،

اقتصاد

مظاهریان در گفت‌وگو با «شرق» از پایان اختلاف وزارت راه‌وشهرسازی با نظام مهندسی خبر داد

توافق معترضان با آخوندی

کسانی که با حسن نیت و بر اساس احساس مسئولیت حرفه‌ای و شهروندی با خواش متن آیین‌نامه، نظرات ارزشمند خود را کتبا و شفاهی و در جلسات متعدد ارائه کردند و وزارت راه و شهرسازی نیز در این خصوص بسیاری از این نظرات را در متن نهایی پیشنهادی اعمال کرده است، به‌واقع متن نهایی حاصل نظرخواهی از نخبگان و اهل حرفه مهندسی کشور و تعدادی از حقوق‌دانان برجسته است. اتفاقاً باید اینجا موضوعی را نیز اضافه کنم؛ اگر نگوییم بی‌سابقه، قطعاً کم‌سابقه است که آیین‌نامه‌ای که قرار به تصویب آن در هیئت‌وزیران است، به نظرخواهی عمومی گذاشته شود، یکی از انتقادات عمده‌ای که بعضی از حرفه‌مندان و حتی سایر ذی‌نفعان به وزارت راه‌وشهرسازی وارد می‌دانند، انتشار عمومی پیش‌نویس آیین‌نامه‌ای تخصصی برای جلب نظر عمومی است، اما ما اعتقاد داریم آیین‌نامه‌ای که دربرگیرنده حقوق عمومی است، باید پیش از تصویب به نظرخواهی عمومی گذاشته شود ولو اینکه این اقدام سبب طولانی‌شدن فرایند تصویب قوانین شود.

آیا نظر سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان در آیین‌نامه کنترل ساختمان اعمال شده است؟

کسب نظر از سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان استان‌ها و بالاخص شورای مرکزی و رئیس آن و برگزاری جلسات متعدد کارشناسی که گاهی با حضور ایشان نیز ساعت‌ها به طول می‌انجامید، با نزدیک‌کردن نظرات دو مجموعه سبب شد آیین‌نامه کنترل ساختمان با تعاملات بسیار خوبی تدوین شود. اصولاً وزارت راه‌وشهرسازی اعتقاد دارد که مجموعه سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان کشور، به‌عنوان بزرگ‌ترین تشکل حرفه‌ای می‌تواند بهترین جایگاه برای کارشناسی امور باشد.

گویا در همین رابطه جلسه‌ای هم با وزیر راه‌وشهرسازی برگزار شد. حاصل آن جلسه چه بود؟

با توجه به نگرانی جامعه مهندسان ساختمان درباره آیین‌نامه کنترل ساختمان، موضوع از سوی رئیس سازمان نظام مهندسی به شخص وزیر منتقل شد و در یک گفت‌وگوی تعاملی، دو طرف با بررسی همه موارد ابراز‌شده از سوی جامعه مهندسان و اختلاف‌نظرها، روی متن نهایی آیین‌نامه توافقی کردند.

یکی از سؤالاتی که از سوی مخالفان مطرح می‌شود، حذف سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان استان‌ها از چرخه جدید است. آیا چنین خواهد شد؟

چنین گزاره‌ای کاملاً نادرست است و مغلطه‌ای برای انحراف ذهن شنونده از اهداف پنهان در مخالفت است. خلط مبحثی که در این موضوع صورت گرفته چنین است که بر اساس ماده ۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴، سازمان‌ها برای تأمین مشارکت هرچه‌وسیع‌تر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای خود و تحقق اهداف این قانون تأسیس شده‌اند، این سازمان‌ها غیرانتفاعی بوده و تابع قوانین و مقررات عمومی حاکم بر مؤسسات غیرانتفاعی هستند. ارجاع نظارت و معرفی ناظر و الزام به واریز حق‌الزحمه آن از سوی مالکان به حساب سازمان‌ها، علاوه بر اینکه خلاف اهداف اصلی قانون است، مغایر غیرانتفاعی‌بودن این سازمان‌ها نیز هست، اضافه می‌کنم بسیاری از سازمان‌ها نیز با وجود اینکه سال‌ها از تصویب و ابلاغ مبحث دوم مقررات ملی ساختمان می‌گذرد، تاکنون از اجرای آن سر‌باز زده‌اند و ناظر کم‌ماکن به وسیله مالکان انتخاب و به شهرداری معرفی می‌شود، ضمن آنکه سازمان‌هایی هم که معرفی ناظر به وسیله آنها صورت می‌گیرد، هنوز پس از سال‌ها به‌طور کامل این امر را اجرانی نکرده‌اند. در آیین‌نامه کنترل ساختمان نه‌تنها نقش سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان کم‌رنگ نشده است، بلکه در جهت تقویت جایگاه قانونی آنها، تعاملات مالی که بخش عمده‌ای از وقت سازمان‌هایی را که باید در راه اعتلای مهندسی کشور معطوف می‌شد، می‌گرفت، حذف شده است. اگر مراد از حذف نقش سازمان‌ها، نقش مالی است، این اتفاق رخ داده است که کاملاً مطابق قانون و خواسته جمع کثیری از اعضای سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان و مردم نیز بوده است. در یک آسیب‌شناسی ارجاع نظارت موارد متعددی از کژی‌ها شناخته شده که ادامه آن قطعاً بسیار زیان‌بار است. از عواقب سوء آن، تبدیل سازمان‌ها از نهاد حرفه‌ای به بنگاه اقتصادی، سوء جریان مالی و دوری سازمان از اهداف اعتلای آن و تبدیل مهندسان به مستمری‌بگیران منتظر ارجاع کار از سازمان است. به‌طور خلاصه، هیچ وظیفه‌ای که قانون برعهده سازمان‌ها قرار داده است با این آیین‌نامه از آنها سلب نشده است، چراکه اصولاً هیچ آیین‌نامه‌ای نمی‌تواند قانون را مضیق کند یا توسعه ببخشد.

نقش سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان در شرایط جدید چیست؟ همان‌طور که گفته شد، این سازمان‌ها بر اساس قانون برای تأمین مشارکت هر چه وسیع‌تر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای خود به‌صورت غیرانتفاعی تأسیس شده‌اند، نقش این سازمان‌ها در قانون احصا و در جهت تحقق اهداف قانون بوده و هست، اهداف متعالی که قانون‌گذار در ماده ۲ قانون تبیین کرده است، نقش‌نیان‌توجهی برای سازمان‌ها دیده شده است، در ماده ۱۵ قانون و ماده ۷۳ آیین‌نامه نیز وظایف و اختیارات هیئت‌مدیره سازمان‌های استان‌ها تعیین شده است، باید اضافه کنم تجربه موفق بعضی از سازمان‌هایی که وارد تعاملات مالی و معرفی ناظر نشده‌اند، مؤید نظر وزارت راه و شهرسازی درباره تدوین آیین‌نامه کنترل ساختمان است.

ادامه در صفحه ۱۹

اقتصاد

قرارداد ۲/۵ میلیارد یورویی ایران و روسیه امضا شد

پایان ریل خوابی نعمت‌زاده

قرارداد جدید با روس‌ها نیز تمام ظرفیت آن فعال خواهد شد.وی با بیان اینکه دولت به سه حمل‌ونقل عمومی اهمیت می‌دهد و حمل‌ونقل ریلی از اولویت بالایی برخوردار است، گفت: به این موضوع در برنامه ششم توجه شده و مقدمات آن در یک سال گذشته در قالب قوانین و مصوبات شورای اقتصاد به تصویب رسیده است.به گفته نعمت‌زاده، تولید دو هزار دستگاه واگن مترو در کشور پیش‌بینی شده و علاوه‌براین، تولید تعداد زیادی واگن مسافری و باری نیز پیش‌بینی شده است.وی ادامه داد: سال گذشته توافق کردیم که از شش هزار دستگاه واگن مورد نیاز وزارت راه، حدود هزارو صد دستگاه از روسیه خریداری شود، اما پنج هزار دستگاه باقی‌مانده با همکاری سه شرکت ایرانی و روسی در ایران به تولید برسد.وی تصریح کرد: قرارداد مشارکت با روس‌ها بلندمدت است، تا ۳۰ سال دیگر نیز ادامه خواهد داشت و البته قابل تمدید نیز هست.

بدون اینکه نعمت‌زاده روی ریل بخوابد، مشکل واردات واگن حل شد

منصور معظمی، رئیس سازمان گسترش، هم در مراسم امضای قرارداد تولید مشترک واگن بین سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و شرکت ترنس مش هلدینگ روسیه با اعلام اینکه از محورهای مهم این قرارداد استفاده حداکثری از تولید داخل است، اظهار کرد: مدیریت در این قرارداد چرخشی است و تأمین مالی هم از سوی طرف روسی انجام شده است.معظمی با اشاره به اینکه شرکت تازه‌تأسیس به‌صورت ۸۰ درصد روسی و ۲۰ درصد ایرانی است، ادامه داد: این قرارداد با سرمایه‌گذاری دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون یورویی انجام خواهد شد. طرف روسی با خرید یک کارخانه واگن‌ساز داخلی شروع به تولید واگن و سرمایه‌گذاری داخلی خواهد کرد.همچنین در حاشیه این مراسم، معاون وزیر صنعت در مورد دلیل لغو واردات شش‌هزار دستگاه واگن باری و کاهش آن به هزارو صد دستگاه گفت: آقای نعمت‌زاده عنوان کرده بودند که روی ریل می‌خوانبد و اجازه نمی‌دهند که این اتفاق صورت گیرد، اما در نهایت بدون اینکه روی ریل بخوانبد مسئله حل شد. با صحبت‌هایی که با وزارت راه و شهرسازی صورت گرفت، بدون اینکه واردات واگن‌های باری به کشور صورت گیرد قرار بر این شد که هزارو صد دستگاه واگن وارد شده و مابقی آن با مشارکت در داخل تولید شود.

حذف روادید در سفر ایرانی‌ها به روسیه از ۲ ماه آینده

همچنین لوان جاگاریان، سفیر روسیه در ایران، از رازینی با مسئولان وزارت امور خارجه ایران در حوزه گردشگری برای حذف روادید در سفر ایرانی‌ها به روسیه از دو ماه آینده خبر داد.

خبر

تأیید قرارداد توسعه فاز ۱۱ در هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی

● قرارداد توسعه بخش فراساحل فاز ۱۱ پارس جنوبی که اخیراً بین شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی به رهبری توتال فرانسه امضا شد، در جلسه دیروز هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی مورد تأیید قرار گرفت.به گزارش وزارت نفت، غلامرضا تاجگردون، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با اعلام این خبر افزود: پس از چند جلسه بحث و بررسی روی مفاد قرارداد توسعه فاز ۱۱، این قرارداد در جلسه دیروز (دوشنبه، ۹ مردادماه) به تأیید رسید.قرارداد طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی میان شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های توتال فرانسه، شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی) و شرکت پتروپارس ۱۲ تیرماه امسال امضا شد. این طرح با هدف تولید حداکثری و پایدار روزانه دو میلیارد فوت مکعب (برابر با حدود ۵۶ میلیون مترمکعب) گاز غنی ترش از منابع بخش فراساحل فاز ۱۱ میدان گازی مشترک پارس جنوبی و انتقال آن به خشکی اجرا می‌شود.

مخالفت مرکز پژوهش‌های مجلس با جداسازی وزارت صنعت

● **شرق:** بیش از یک ماه از خبری‌شدن طرح دولت مبنی بر جداسازی چند وزارتخانه می‌گذرد. وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و ورزش و جوانان، ازجمله وزارتخانه‌های مورد نظر دولت هستند. بعد از واکنش‌های منفی و مثبتی که به طرح شد حالا مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی این موضوع را بررسی و نتیجه به‌دست‌آمده را در قالب رأی منفی منتشر کرده است. موضوع تفکیک یا ادغام حوزه‌های صنعتی و تجاری در کشورهای مختلف جهان اعم از توسعه‌یافته، در حال توسعه و اقتصادهای تازه صنعتی‌شده امری متداول و مرسوم است. آنچه این تغییرات ساختار را واجد اهمیت کرده و متمایز می‌کند، نوع اهداف توسعه‌ای، ساختار کارکردی مورد نیاز و اقتضانات اقتصادی کشورهاست.موضوع ادغام و تفکیک در حوزه‌های صنعتی و بازرگانی که در ماه‌های اخیر در کشور مطرح شده نیز مسبق به سابقه بوده و از سال ۱۳۰۸ تاکنون به‌دفعات صورت گرفته که آخرین وضعیت آن در سال ۱۳۹۰ با ادغام وزارت بازرگانی و صنایع و معادن و تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت است.دراین‌باره مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به بررسی ماده (۱) لایحه اصلاح بخشی از ساختار دولت «درخصوص تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و تشکیل وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی» پرداخته است.سؤال محوری درباره موضوع تفکیک یا ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنعت این است که در کشورهایی که رشد سریعی در صنعتی‌شدن داشته‌اند، ساختار نهادهای صنعتی و بازرگانی آنها چگونه بوده است و منطق حاکم بر رابطه بین صنعت و بازرگانی چیست؟ چارچوب‌ها و الزامات قانونی و اسناد بالادستی در شرایط فعلی اقتصاد کشور، مؤید چه ساختاری در حوزه تجارت و صنعت است.در پایان می‌توان نتیجه گرفت با عنایت به لزوم یکپارچگی سیاست‌های صنعتی و تجاری به‌عنوان الزام نظام سیاست‌گذاری صنعتی و یک اصل خدشه‌ناپذیر، الزامات سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی (به‌خصوص بند ۱۰) و احکام برنامه ششم توسعه و تأثیرات سوء انفکاک وزارت بازرگانی بر بخش کشاورزی علاوه‌بر بخش صنعت، عدم شکل‌گیری ادغام واقعی و فقدان و وظایف و اختیارات وزارتخانه جدید، پیشنهاد می‌شود با استفاده از ظرفیت قانونی لایحه در راستای تکمیل فرایندها و ساختارهای مورد نیاز، دولت به تقیح قوانین مربوط بپردازد و وظایف و اختیارات وزارت صنعت، معدن و تجارت تحت محوره‌های ایجاد شورای سیاست‌گذاری صنعتی و تجاری، کاهش سطوح مدیریتی، تکمیل فرایندهای ادغام و رفع اشکالات کارکردی، اصلاح اساسنامه سازمان‌های توسعه‌ای، تقویت دیپلماسی تجاری و افزایش سهم صنایع با فناوری‌های پیشرفته و ارزش افزوده بالا ملزم شود.

۴۶۰ کنشگر اجتماعی خواستار لغو طرح کارورزی شدند

● **مهر:** بیش از ۴۶۰ نفر از کنشگران حوزه‌های مختلف اجتماعی در بیانیه‌ای خواستار لغو طرح «کارورزی» شدند. دولت یازدهم در روزهای پایانی کار خود به منظور کاهش نرخ بیکاری و ایجاد اشتغال «برنامه اشتغال فراگیر» را به اجرا گذاشته است که در آن قرار است فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به‌عنوان کارورز بدون تعهد کارفرما به استخدام مشغول کار در بنگاه‌ها و شرکت‌های تولیدی و خدماتی شوند. این طرح از همان ابتدا مورد انتقاد جامعه دانشگاهی، کارگری و مدنی قرار گرفت. در آخرین رویداد مرتبط به اعتراضات گسترده به این طرح، بیش از ۴۶۰ نفر از کنشگران حوزه‌های مختلف اجتماعی ازجمله یوسف علی ابادزی، محمد مالجو، فریبرز رئیس‌دانا، مراد فرهادپور، پرویز صداقت، فریدا آقاری و ناصر زرافشان در بیانیه‌ای خواستار لغو فوری و صریح طرح «کارورزی» و طرح‌های مشابه آن نظیر «مهارت‌آموزی در محیط کار» شده‌اند و از آحاد جامعه درخواست کردند، نسبت به تصویب و اجراشدن چنین طرح‌هایی تحت عنوان شعار «خارج‌کردن جامعه از بحران» اعتراض کنند.